

Sayı: 21540

25 Kasım 2016

Saat: 10:00

Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 2016

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel gün ve haftalarda (8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 18-24 Mart Yaşlılara Saygı Haftası gibi) günün önemine atfen özel yayın veya haber bülteni yayımlamaktadır.

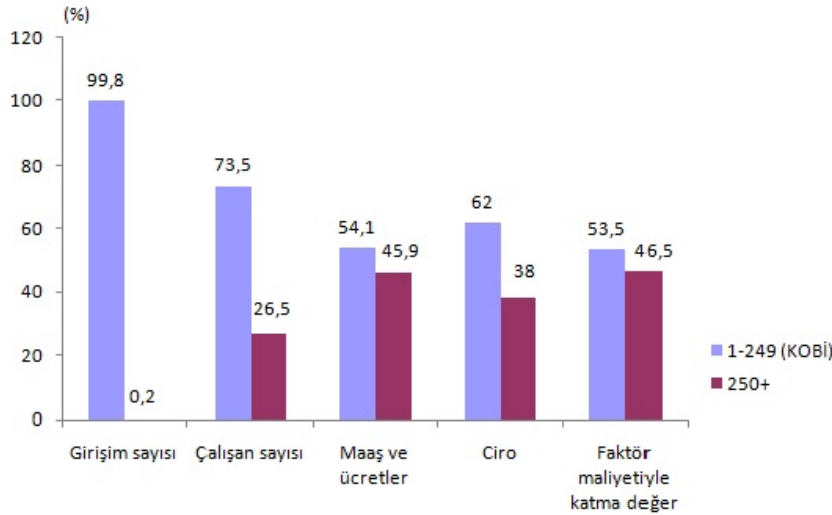
Avrupa Birliği, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) desteklenmesi için ulusal otoritelerin ve diğer ilgili kuruluşların faaliyetlerini yaygınlaştırmak amacıyla Avrupa KOBİ Haftası etkinlikleri düzenlemektedir. Bu kapsamda 21-27 Kasım 2016 tarihleri arasında Avrupa KOBİ Haftası'nın sekizincisi gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizde KOBİ, ilgili mevzuat gereği ikiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını aşmayan girişim olarak tanımlanmaktadır. Ancak, bu haber bülteninde, mali büyüklüğe (yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço) ilişkin herhangi bir kriter uygulanmaksızın sadece çalışan sayısı 250'den az olan girişimler KOBİ olarak tanımlanmıştır. Haber bülteninde KOBİ'lerde girişim sayısı, çalışan sayısı, ciro, dış ticaret, teknoloji kullanımı gibi istatistiklere yer verilmektedir.

Sanayi ve hizmet sektörlerinde 2 milyon 677 bin girişim faaliyet gösterdi

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ), 2014 yılında toplam girişim sayısının %99,8'ini oluşturdu. Buna karşılık; istihdamın %73,5'ini, maaş ve ücretlerin %54,1'ini, cironun %62'sini, faktör maliyetiyle katma değer (FMKD) %53,5'ini ve maddi mallara ilişkin brüt yatırımın ise %55'ini oluşturdu.

Büyüklük grubuna göre temel göstergeler, 2014

KOBİ'ler en fazla ticaret sektöründe faaliyet gösterdi

Ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE Rev.2) göre 2014 yılında KOBİ'lerin; %39,2'si toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, %15,4'ü ulaştırma ve depolama, %12,4'ü ise imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterdi.

KOBİ'ler ticaret sektöründe istihdamda da en büyük paya sahip oldu

Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı faaliyetindeki KOBİ'lerin 2014 yılında istihdam payı %26,9, maaş ve ücret payı %23, ciro payı %49,6, faktör maliyetiyle katma değer payı %26,1 ve maddi mallara ilişkin brüt yatırım payı ise %19,4 olarak gerçekleşti.

İmalat sanayindeki KOBİ'ler düşük teknoloji ile çalıştı

Küçük ve orta büyüklükte imalat sanayindeki girişimler teknoloji düzeylerine göre sınıflandırıldığında, %59,7'si düşük teknoloji ile çalışırken, bu girişimler istihdamın %54'ünü, faktör maliyetiyle katma değer

ise %43,4'ünü oluşturdu.

İmalat sanayinde KOBİ'lerin büyüklük grubu ve teknoloji düzeyine göre payları, 2014

Büyüklük grubu	Teknoloji düzeyi			
	Yüksek teknoloji	Orta-yüksek teknoloji	Orta-düşük teknoloji	Düşük teknoloji
Toplam	0,3	9,1	30,9	59,6
1-19	0,2	8,3	31,1	60,4
20-49	0,9	17,6	28,4	53,0
50-249	1,5	17,4	31,4	49,7
KOBİ (1-249)	0,3	9,1	31,0	59,7
250+	2,6	18,8	24,7	54,0

KOBİ'ler büyüklük grubu ayrıntısında incelendiğinde, 1-19 kişi çalışan girişimlerin %60,4'ü düşük teknoloji, %31,1'i orta-düşük teknoloji, %8,3'ü ise orta-yüksek teknoloji ile çalıştı. Buna karşılık 20-49 kişi çalışan girişimlerde bu paylar sırasıyla %53, %28,4, %17,6 iken 50-249 kişi çalışan girişimlerde %49,7, %31,4 ve %17,4 oldu.

KOBİ'ler ihracatın %55,1'ini gerçekleştirdi

İhracatın, 2015 yılında %55,1'i, ithalatın ise %37,7'si 1-249 çalışanı bulunan girişimler tarafından gerçekleştirildi.

İhracatta, 1-9 kişi çalışanı olan mikro ölçekli girişimlerin payı %17,7 iken, 10-49 kişi çalışanı olan küçük ölçekli girişimlerin payı %20,3, 50-249 kişi çalışanı olan orta ölçekli girişimlerin payı ise %17,1 oldu. Çalışan sayısı 250+ olan büyük ölçekli girişimlerin payı ise %44,8 olarak gerçekleşti.

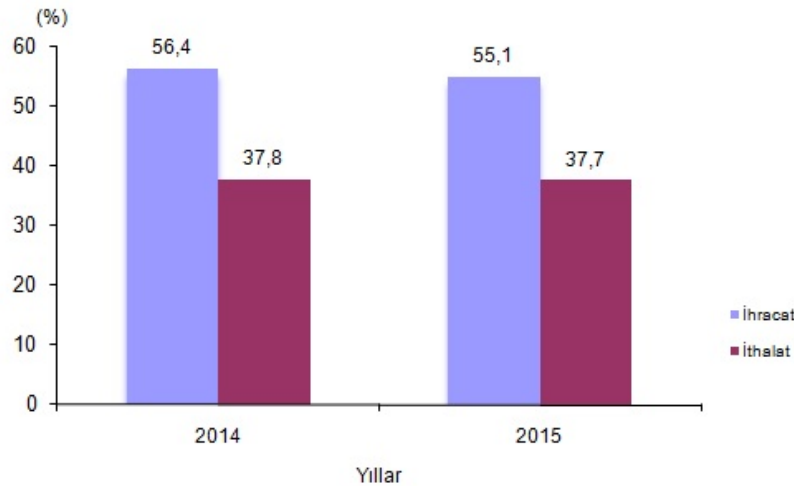
Girişimin ana faaliyetine göre, KOBİ'lerin ihracatının %59,3'ü ticaret sektöründe, %36'sı ise sanayi sektöründe faaliyet gösteren girişimler tarafından yapıldı.

KOBİ'lerin ithalattaki payı %37,7 oldu

İthalatta, 2015 yılında 1-9 kişi çalışanı olan mikro ölçekli girişimlerin payı %6,3, 10-49 kişi çalışanı olan küçük ölçekli girişimlerin payı %13,1, 50-249 kişi çalışanı olan orta ölçekli girişimlerin payı ise %18,2 oldu. Çalışan sayısı 250+ olan büyük ölçekli girişimlerin payı ise %62,3 olarak gerçekleşti.

Girişimin ana faaliyetine göre, KOBİ'lerin ithalatının %59,6'sı ticaret sektöründe, %33,1'i ise sanayi sektöründe faaliyet gösteren girişimler tarafından gerçekleştirildi.

KOBİ'lerin dış ticarettaki payı, 2014-2015

KOBİ'ler ihracatlarının %49'unu Avrupa Birliği ülkelerine yaptı

KOBİ'ler tarafından 2015 yılında yapılan ihracatın %49'u Avrupa Birliği (AB-28) ülkelerine, %34,5'i Asya

ülkelerine gerçekleştirildi. KOBİ'ler ithalatının %50,4'ünü AB-28 ülkelerinden, %39,5'ini Asya ülkelerinden yaptı.

KOBİ'lerin ihracatının %92,3'ünü imalat sanayi ürünleri oluşturdu

KOBİ'lerin 2015 yılı ihracatında giyim eşyası sektörünün payı %16, tekstil ürünlerinin payı %10,1 ve ana metallerin payı %9,2 oldu. KOBİ'lerin 2015 yılı ithalatında ise öne çıkan ürünler, %16,5 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, %13,1 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipmanlar ve %10,5 ile ana metaller oldu.

KOBİ'ler Ar-Ge harcamalarının %17,7'sini gerçekleştirdi

Türkiye'de gayrisafi yurtiçi Ar-Ge harcaması 2015 yılında 20 milyar 615 milyon TL olarak hesaplandı. Bu harcamanın %17,7'si KOBİ'ler tarafından yapıldı. Tam Zaman Eşdeğeri (TZE) cinsinden toplam 122 bin 288 kişi Ar-Ge personeli olarak çalıştı. TZE cinsinden toplam Ar-Ge personelinin %27,5'i KOBİ'lerde istihdam edildi.

İnternet erişimine sahip KOBİ'lerin oranı %93,5 oldu

Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması⁽¹⁾ 2016 yılı sonuçlarına göre 10 ve daha fazla çalışanı olan girişimlerin %93,7'si internet erişimine sahip olup, bu oran KOBİ'lerde %93,5 oldu.

Araştırma kapsamındaki girişimlerin bilgisayar kullanım oranı 2016 yılında %95,9, web sayfası sahiplik oranı ise %66 iken KOBİ'lerde aynı oranlar sırası ile %95,8 ve %65,2 oldu.

KOBİ'lerin %85,9'u kamu ile iletişimde internet kullandı

Girişimlerin kamu kurum ve kuruluşları ile iletişimde interneti kullanma oranı 2015 yılında %86,2 iken KOBİ'lerde bu oran %85,9 oldu. Girişimlerin %11,9'u 2015 yılında web sayfası veya Elektronik Veri Alışverişi (EDI) yoluyla mal/hizmet siparişi alırken, KOBİ'lerde bu oran %11,6 olarak gerçekleşti.

AÇIKLAMALAR

Avrupa KOBİ Haftası 2016 etkinlikleri kapsamında KOBİ'lere (çalışan sayısı 250'den az olan girişimler) ilişkin 2014-2016 yıllarına ait bazı istatistikler, Türkiye İstatistik Kurumu çalışmalarında yer alan Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, Dış Ticaret İstatistikleri, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri İstatistikleri ve Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır.

(1) Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması kapsamında 1-9 çalışanı olan girişimler yer almadığından, Türkiye geneline ilişkin sonuçlar 10 ve daha fazla çalışanı olan girişimler için, KOBİ'lere ilişkin sonuçlar ise 10-249 çalışanı olan girişimler için hesaplanmıştır.

